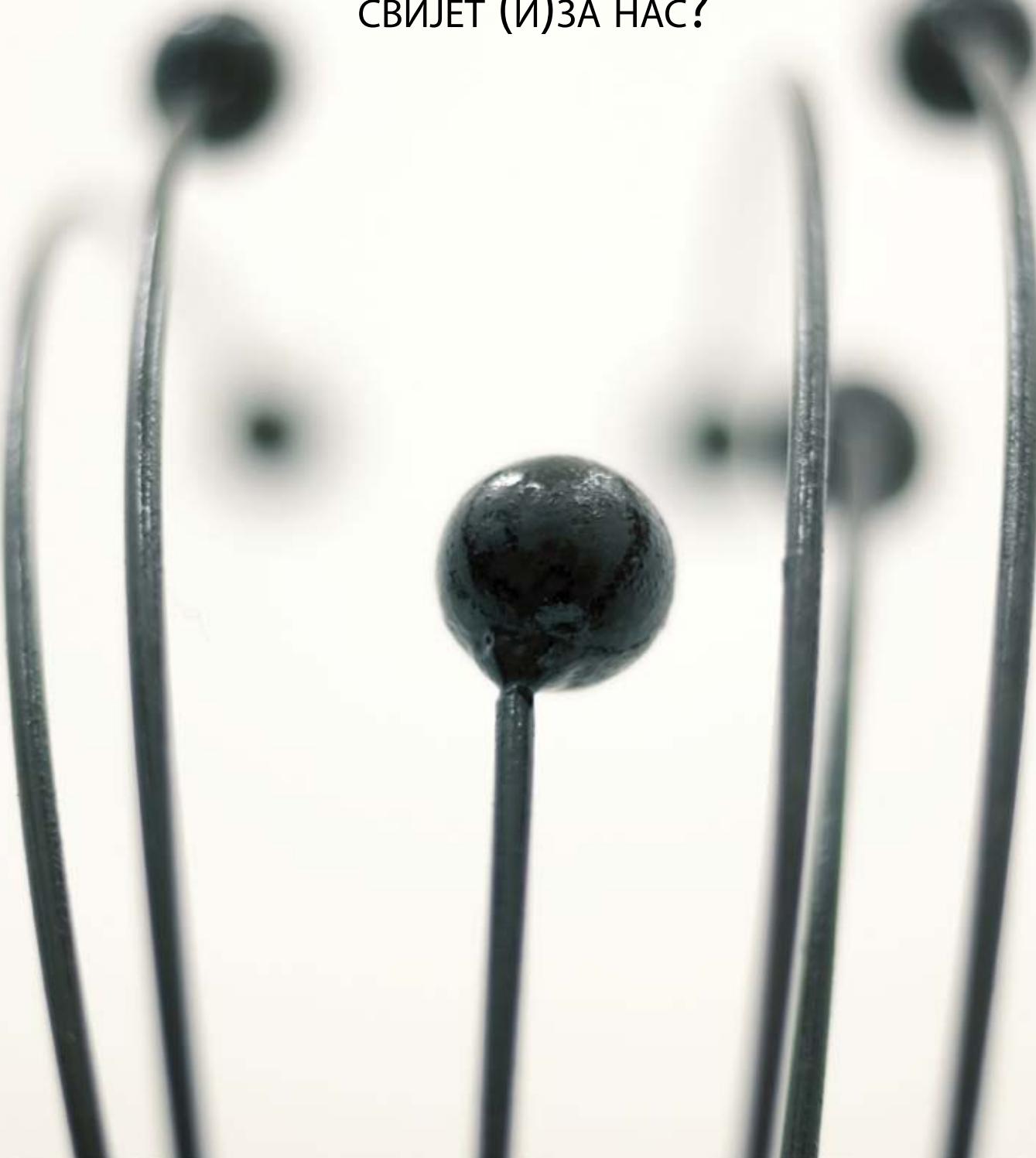

Вилим Халберт
СВИЈЕТ (И)ЗА НАС?

Вилим Халберт
СВИЈЕТ (И)ЗА НАС?

Vilim Halbarth
SVIJET (I)ZA NAS?

Vilim Halbarth
A WORLD AFTER US?

Продајна галерија "Београд"

мај 2014.

Сања Тодосијевић

Свијет (и)за нас?

Бродоградитељи су мајстори преживљавања и умјетници који раде на огромној скулптури која се зове "Брод" ...

Vilim Halbarth

Серија изложби под јединственим називом „Свијет за нас“ хрватског вајара Вилима Халберта (Vilim Halbarth) приказаних током 2010-2012. г. настаје на идеји одбране политичког и радног идентитета заједнице. Развијена индустрија бродоградње вековима је била економско и егзистенцијално упориште житеља и радника града Трогира. Тренутна ситуација у којој се нашла ова делатност, као важан део историје града из кога аутор потиче, сагледана је у контексту социјалних проблема и противречности са којима се суочава земља у транзицији. У околностима приватизације некада друштвене својине, занатске вештине неговане и унапређивање из генерације у генерацију, са становишта нових захтева престају да буду пожељне, док се традиционална производња постепено гаси. У духу осећања припадности и солидарности била је ауторова одлука да у окружењу трогирског бродоградилишта, у директном сусрету и комуникацији са бродоградитељима концептира и изводи своје радове, и тиме de facto процес настанка уметничких радова изједначи са производњом радника у постројењима. Из непосредног контакта са радницима, њиховим начином живота и рада са материјалима, Халбертов пројекат развија се као уметнички говор о неопходности очувања како културне историје и традиционалних занатских делатности, тако и достојанства свакодневнице, коначно и визије о будућности града.

Језгром најновије амбијенталне инсталације насловљене „Свијет (и)за нас?“ чине четири групе скулптура разнородних формалних карактеристика и формата у распону од сведених скулптура које најављују потентност бродске индустрије, преко зидних композиција од префабикованих варених металних елемената, све до радова апстрахујућих форми насталих од сплетова индустријских цеви различите намене. Крме и прамци у основним обрисима, док су још самостални делови, изван целовитог и коначног тела брода, основна су тема прве скупине скулптура. Настале специфичним комбиновањем металних заобљених форми са сферичним или кубичним каменим елементима, ови радови упућују на моћ бродске индустрије и пловидбе у прошлости. Преломљени лукови поједињих скулптура евоцирају отворе и сводове сакралних грађевина, пре свих градске катедrale, а својом лакоћом и сведеноншћу супротстављају се ефектима пуноће и тежине камена. Као контрапункт облиим структурарама које представљају тело и крме бродова динамично се уздижу пирамidalне угласте форме кран дизалица које упућују на активни принцип бродоградње.

Халбертову уметничку праксу обележила је фасцинација објектима индустријске намене, једноставним геометријским обрасцима и игром са одбаченим материјалима пронађеним међу производним отпадом, серијалност радова и инсистирање на дуализму, било да је у питању природа материјала, примарна форма или тематска везаност за симболичка тумачења комплексних односа мушки-женског принципа. У том контексту могуће је посматрати и другу групу скулптура сачињених од металних плоча фалусоидних форми из чијих се отвора у различитим правцима распуштају жичани спонови са металним куглама на завршцима. Ефекти незаустављиво потентног и напретнутог покрета чине да ове структуре асоцирају на скулптуру кинетичких својстава иако су сви њихови елементи у основи статични. Варијабилност форми креће се од једноставне игре основних елемената – плоча са кружним отворима и одговарајућих сферичних облика који се из

њих ослобађају и недвосмислено симболизују плодност, до вишеструко испреплетених спонова који творе непрекинуте ланце и образују комплексне структуре попут макета унутрашње структуре атома и његових честица.

Архитектоника треће групе скулптура, зидних инсталација насталих варењем остатака који отпадају приликом сечења гвожђа такође почива на истраживању односа пуноћа/празнина, позитив/негатив или чак занатска производња/уметничко стварање. Уоквирене у правоугаоне рамове, оне својом линеарном нарацијом упућују на угласте форме старословенског писма, глагољице, док је белина зида једновремено екплоатисана и као контрастна подлога и као површина на којој се рефлектују сложени сплетови појединачних делова. Као знамења конструкцијског умећа, ове асоцијативне форме рекреирају типографију аутентичног средњевековног писма повезујући непрекинути ток развоја језика са историјским и делатним континуитетом индустрије бродоградње.

Четврту групу скулптура чине испреплетане, различито обојене металне цеви које осим директне евокације механичке структуре брода упућују и на комплексност вештине и знања које је потребно уложити, а напора и снаге употребити, да би се изградио брод. Уједно, ова замршена повезаност могла би бити метафора заједничког рада и надмоћи колективне продуктивне активности у односу на тешкоће које носи тренутно стање. Уметник овим радовима на деликатан начин поставља питање, ако не и захтева решење, како да се превазиђе политичка и егзистенцијална немоћ појединца чију је судбину одредило урушавање продуктивности индустрије у постсоцијалистичком друштву некадашње Југославије.

Иако представљају отворену критику тренутних социјалних и политичких околности, проблеми о којима уметник говори, у суштини су универзални у сваком времену и превазилазе географске и геополитичке одреднице. Идеја заједничког деловања, производње и опстанка у будућности овде је супротстављена појединачним и краткорочним интересима владајућих структура. Радови из циклуса „Свијет (и) за нас?” управо се развијају из веровања да је очување основног животног и радног достојанства сваког човека једнако стратешки значајно као и брига о опстанку културног идентитета, историјског наслеђа или занатске традиције.

Из серије *Људи*

From the cycle *People*

Iz serije *Ljudi*

Из серије *Људи*

From the cycle *People*

Iz serije *Ljudi*

Sanja Todosijević

A World After Us?

Shipbuilders are masters in the art of survival and artists working on a giant sculpture called a "Ship" ...

Vilim Halbarth

A series of exhibitions of the Croatian sculptor Vilim Halbarth, all titled "A World for Us", held from 2010-2012 developed from idea of defending the political and working identity of a community, in this case, the inhabitants and workers of the city of Trogir where the developed shipbuilding industry has for centuries provided the livelihood of the community. The present situation of this industry, which has a significant role in the history of the sculptor's hometown, is seen in the context of the social problems and controversies a country in transition is facing. Privatization of former state owned companies has produced new economic circumstances that have little need for the craftsmanship skills that were developed and advanced from generation to generation and has resulted in the gradual extinction of traditional production. The sculptor's decision to conceptualize and make his sculptures on the premises of the Trogir shipyard where he was in direct contact and communication with the shipbuilders manifested his feeling of belonging to and solidarity with the shipbuilders, and *de facto* means equating the process of creating artwork with the workers' production. Halbarth's project has developed from his direct contact with the workers which placed him in a position to observe their life and work with different materials. Consequently, he has produced an artistic speech on the necessity of preserving both cultural history and traditional craftsmanship as well as dignity in everyday life and a vision of the city's future.

The nucleus of the sculptor's latest ambiental installation titled "A World After Us ?" consists of four groups od sculptures with different formal characteristics and formats spanning from reduced sculptures expressing the power of the shipbuilding industry to wall compositions made of prefabricated welded metal elements up to abstract forms created from intertwined different purpose industrial pipes. Bows and sterns are the basic subjects of the first group of sculptures. These sculptures created by a specific combination of metallic rounded forms with spherical or cubical stone elements express the former power of the shipbuilding industry and shipping. The broken arches of some sculptures evoke the openings and vaults of sacral buildings, primarily of the St. Lawrence Cathedral in Trogir whose lightness and reduced form juxtaposition the effects of fullness and weight of stone. The round structures representing the bodies and sterns of ships are counter positioned by the dynamic pyramidal angular forms of the cranes that indicate the active principal of shipbuilding.

Halbarth's artistic practice is marked not only by a fascination with industrial objects, simple geometric formulas and play with rejected materials found in the scrap yards, but also by seriality and insistence on dualism, whether it refers to the nature of used material, primary form or thematic bond to the symbolic interpretation of the complex relationships between the male and female principal. It is possible to observe, in this context, the second group of sculptures made of metal plates of phallus like forms out of whose openings disperse in different directions wire sheaves with metal balls on the end. The effect is one of great power and intense movement that associates these structures to kinetic ones although all their elements are basically static. The variability of form spans from a simple play of basic elements – a plate with a circular opening and corresponding spherical shape freed from it which clearly symbolizes fertility up to manifold intertwined sheaves that make an unbroken chain and form complex structures such as a model of the inner structure of an atom and its particles.

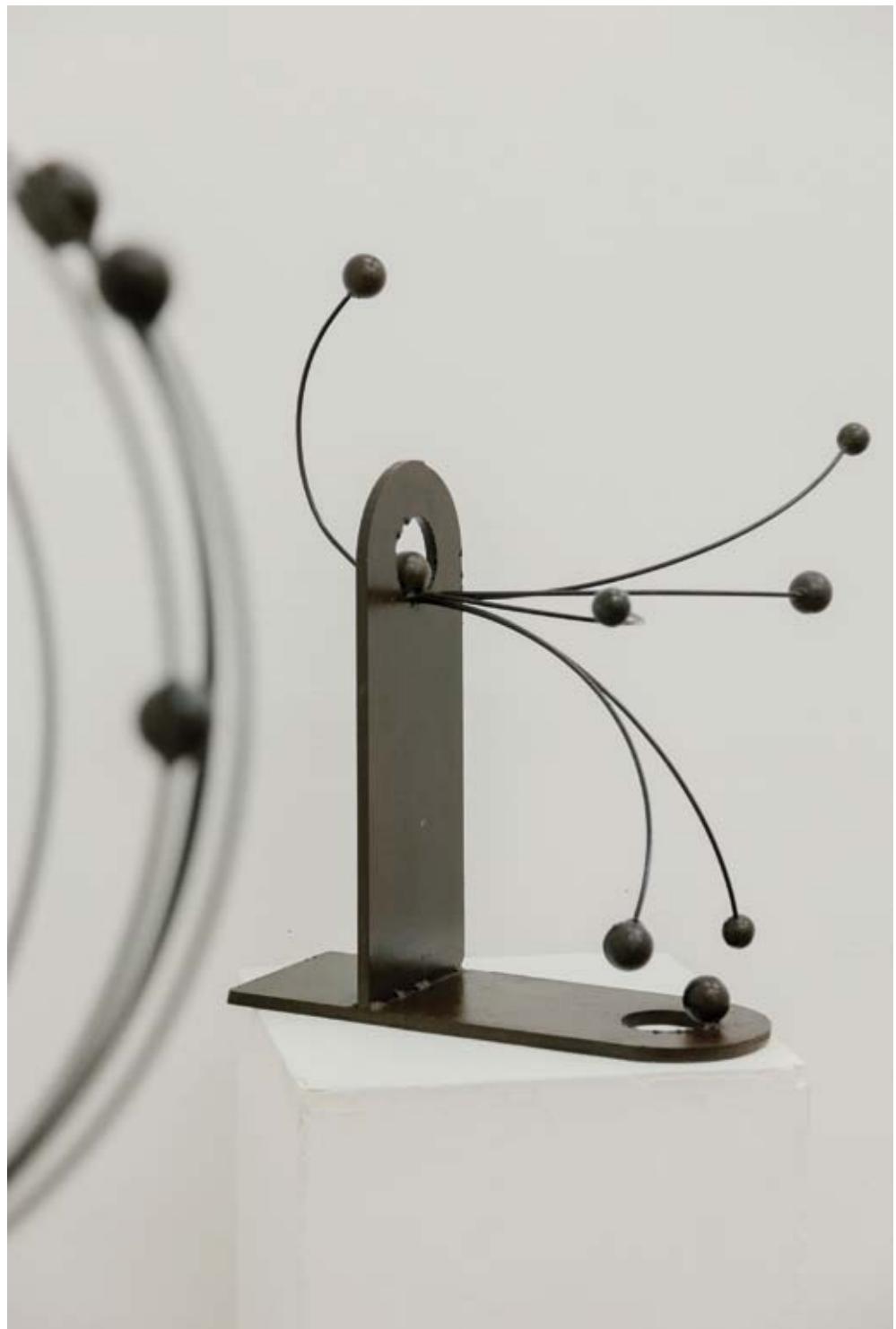
The architecture of the third group of sculptures, wall installations made by welding scraps left from cutting iron, is based on the research of relationships between fullness/emptiness, positive/negative or even craftsmanship production/artistic creation. Framed into rectangular frames, the linear narration indicates the angular forms of old Slavonic writing, *glagoljica*, while the whiteness of the wall is simultaneously exploited both as a creative base and a surface that reflects the complex combination of individual parts. As symbols of the art of construction, these associative forms recreate the typography of the authentic writing of the Middle Ages connecting an unbroken flow of language development with the historical and productive continuity of industrial shipbuilding.

The forth group of sculptures are intertwined differently colored metal pipes that apart from directly evoking mechanical structures of a ship also indicate the complexity of skill and knowledge and amount of energy and strength needed to build a ship. Simultaneously, this complex interaction could be a metaphor of collaborative work and supremacy of collective production in comparison to the present day problems. These pieces poses the question, in a delicate way, maybe even demand a solution, on how to overcome the political and existential impotence of the individual whose destiny was determined by the collapse of the productive industry in the post-socialist society of former Yugoslavia.

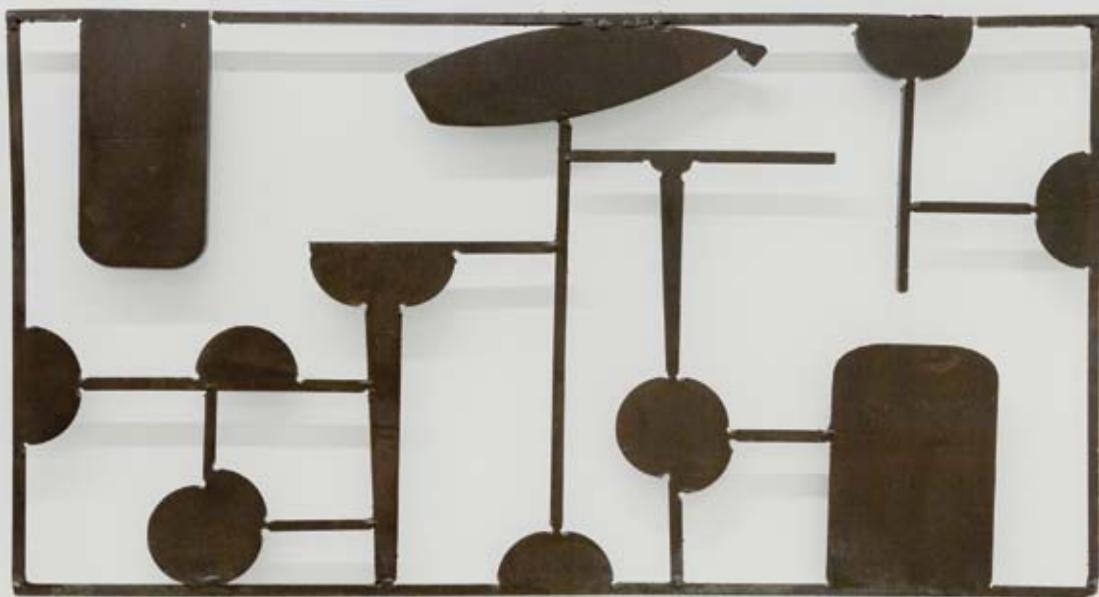
Although these sculpture represent a direct critique of the present social and political circumstances, the issues the artist deals with are essentially universal for all times and they surpass geographical and geopolitical factors . The idea of collective work, production and future survival is opposed to the individual and short term interests of the ruling structures. Artwork from the cycle "A World After Us?" has evolved from the belief that the preservation of every man's basic dignity of life and work are equally strategically significant as is the concern for the survival of cultural identity, historical heritage or craftsmanship traditions.

Из серије *Плодност*
From the cycle *Fertility*
Iz serije *Plodnost*

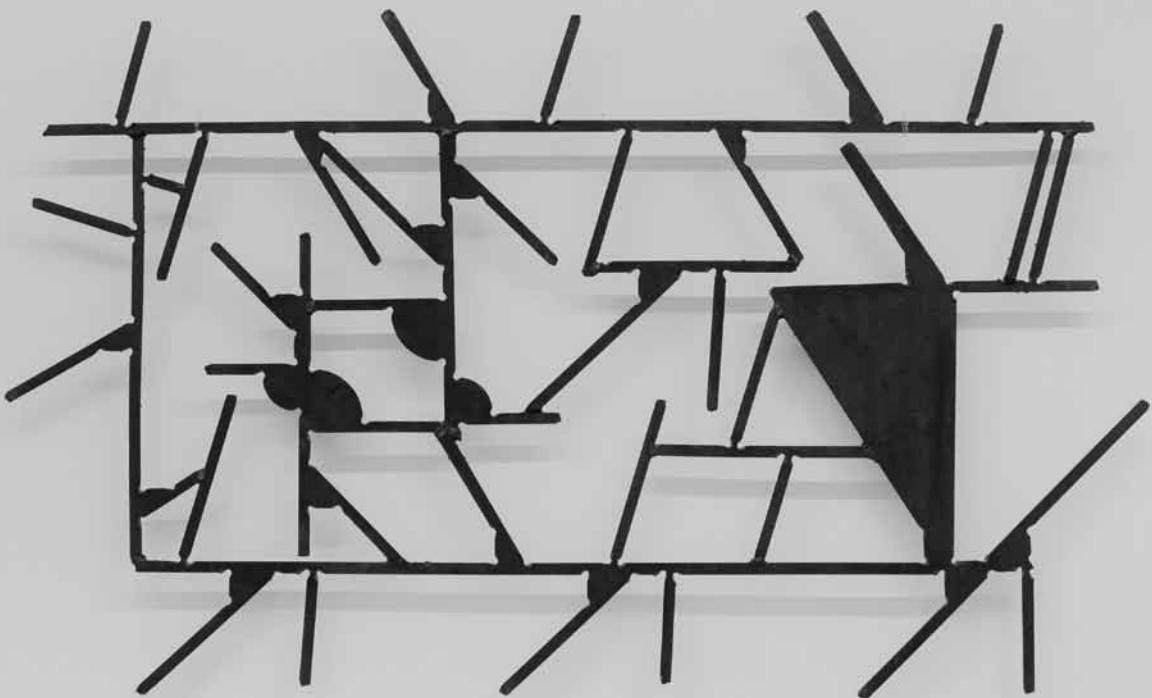
Из серије *Плодност*
From the cycle *Fertility*
Iz serije *Plodnost*

Из серије *Рукописи*

From the cycle *Manuscripts*

Iz serije *Rukopisi*

Из серије *Рукописи*
From the cycle *Manuscripts*
Iz serije *Rukopisi*

Sanja Todosijević

Svijet (i)za nas?

Brodograditelji su majstori preživljavanja i umjetnici koji rade na ogromnoj skulpturi

koja se zove "Brod"...

Vilim Halbarth

Serija izložbi pod jedinstvenim nazivom „Svijet za nas“ hrvatskog vajara Vilima Halberta (Vilim Halbarth) prikazanih tokom 2010-2012 g. nastaje na ideji odbrane političkog i radnog identiteta zajednice, u ovom slučaju žitelja i radnika grada Trogira čije je ekonomsko i egzistencijalno uporište vekovima bila razvijena industrija brodogradnje. Trenutna situacija u kojoj se našla ova delatnost, kao važan deo istorije grada iz koga autor potiče, sagledana je u kontekstu socijalnih problema i protivrečnosti sa kojima se suočava zemlja u tranziciji. U okolnostima privatizacije nekada društvene svojine, zanatske veštine negovane i unapređivane iz generacije u generaciju, sa stanovišta novih zahteva prestaju da budu poželjne, dok se tradicionalna proizvodnja postepeno gasi. U duhu osećanja pripadnosti i solidarnosti, ali i bliska ideji socijalne skulpture, bila je autorova odluka da u okruženju trogirskog brodogradilišta, u direktnom susretu i komunikaciji sa brodograditeljima koncipira i izvodi svoje radove, čime se *de facto* proces nastanka umetničkih radova izjednačio sa proizvodnjom radnika u postrojenjima. Iz neposrednog kontakta sa radnicima, njihovim načinom života i rada sa materijalima, Halbertov projekat razvija se kao umetnički govor o neophodnosti očuvanja kako kulturne istorije i tradicionalnih zanatskih delatnosti, tako i dostojanstva u svakodnevnom životu, konačno i vizije o budućnosti grada.

Jezgro najnovije ambijentalne instalacije naslovljene „Svijet (i)za nas?“ čine četiri grupe skulptura raznorodnih formalnih karakteristika i formata u rasponu od svedenih skulptura koje najavljuju potentnost brodske industrije, preko zidnih kompozicija od prefabrikovanih varenih metalnih elemenata, sve do radova apstrahujućih formi nastalih od spletova industrijskih cevi različite namene. Krme i pramci u osnovnim obrisima, dok su još samostalni elementi, izvan celovitog i konačnog tela broda, osnovna su tema prve skupine skulptura. Nastale specifičnim kombinovanjem metalnih zaobljenih formi sa sferičnim ili kubičnim kamenim elementima ovi radovi upućuju na moć brodske industrije i plovidbe u prošlosti. Prelomljeni lukovi pojedinih skulptura evociraju otvore i svodove sakralnih građevina, pre svih gradske katedrale, a svojom lakoćom i svedenošću suprostavljaju se efektima punoće i težine kamena. Kao kontrapunkt oblim strukturama koje predstavljaju telo i krme brodova dinamično se uzdižu piramidalne uglaste forme kran dizalica koje upućuju na aktivni princip brodogradnje.

Iskustva postminimalističke skulpture ugrađena su u umetnikov opus ne samo kao fascinacija objektima industrijske namene, jednostavnim geometrijskim obrascima i igrom sa odbačenim materijalima pronađenim među proizvodnim otpadom, već i u smislu serijalnosti radova i insistiranja na dualizmima, bilo da je u pitanju priroda materijala, primarna forma ili tematska vezanost za simbolička tumačenja kompleksnih odnosa muško-ženskog principa. U tom kontekstu moguće je posmatrati i drugu grupu skulptura sačinjenih od metalnih ploča falusoidnih formi iz čijih se otvora u različitim pravcima raspršuju žičani snopovi sa metalnim kuglama na zavšecima. Efekti nezaustavljivo potentnog i napregnutog pokreta čine da ove strukture asociraju na skulpturu kinetičkih svojstava iako su svi njihovi elementi u osnovi statični. Varijabilnost formi kreće se od jednostavne igre osnovnih elemenata – ploča sa kružnim otvorima i odgovarajućih sferičnih oblika koji se iz njih oslobođaju i nedvosmisleno simbolizuju plodnost, do višestruko isprepletenih snopova koji tvore neprekinate lance i obrazuju kompleksne strukture poput maketa unutrašnje strukture atoma i njegovih čestica.

Arhitektonika treće grupe skulptura, zidnih instalacija nastalih varenjem ostataka koji otpadaju prilikom sečenja gvožđa takođe počiva na istraživanju odnosa punoća/praznina, pozitiv/negativ ili čak zanatska proizvodnja/umetničko stvaranje. Uokvirene u pravougaone ramove, one svojom linearnom naracijom upućuju na uglaste forme staroslovenskog pisma, glagoljice dok je belina zida jednovremeno eksploatisana i kao kontrastna podloga i kao površina na kojoj se reflektuju složeni spletovi pojedinačnih delova. Kao znamenja konstrukcijskog umeća, ove asocijativne forme rekreiraju tipografiju autentičnog srednjeevekovnog pisma povezujući neprekinuti tok razvoja jezika sa istorijskim i delatnim kontinuitetom industrije brodogradnje.

Četvrtu grupu skulptura čine isprepletane, različito obojene metalne cevi koje osim direktnе evokacije mehaničke strukture broda upućuju i na kompleksnost veštine i znanja koje je potrebno uložiti, a napora i snage upotrebiti, da bi se izgradio brod. Ujedno, ova zamršena povezanost mogla bi biti metafora zajedničkog rada i nadmoći kolektivne produktivne aktivnosti u odnosu na teškoće koje nosi trenutno stanje. Umetnik ovim radovima na delikatan način postavlja pitanje, ako ne i zahteva rešenje, kako da se prevaziđe politička i egzistencijalna nemoć pojedinca čiju je sudbinu odredilo urušavanje produktivnosti industrije u postsocijalističkom društvu nekadašnje Jugoslavije.

Iako predstavljaju otvorenu kritiku trenutnih socijalnih i političkih okolnosti, problemi o kojima umetnik govori, u suštini su univerzalni u svakom vremenu i prevazilaze geografske i geopolitičke odrednice. Ideja zajedničkog delovanja, proizvodnje i opstanka u budućnosti ovde je suprotstavljena pojedinačnim i kratkoročnim interesima vladajućih struktura. Radovi iz ciklusa „Svijet (i) za nas?” upravo se razvijaju iz verovanja da je očuvanje osnovnog životnog i radnog dostojanstva svakog čoveka jednako strateški značajno kao i briga o opstanku kulturnog identiteta, istorijskog nasleđa ili zanatske tradicije.

Биографија

Вилим Халбартх рођен је 1970. године у Трогиру. Завршио је средњу школу математичко- информатичког смјера и камено – кlesарску школу у Пучишћима на Брачу. Дипломирао је на Умјетничкој академији у Сплиту, одсек кипарства. Излагао је на више групних изложби, ово му је седма самостална изложба. Живи и ради у Трогиру.

Самосталне изложбе:

- 2010. / Премијере 24 – Loggia пучког отвореног училишта у Сплиту
- 2010. / Свјет за нас - Музеј града Трогира
- 2011. / Свјет за нас 2. дио - Музеј града Трогира
- 2012. / Свјет за нас 3. дио – Салон Галић, Сплит
- 2012. / Свјет за нас I, II, III - Хотел Le Meridien, Сплит
- 2013. / Биос и ерос - Музеј града Трогира

Biography

Vilim Halbarth was born in Trogir, Croatia in 1970. Completed his secondary schooling at the School of Information Technology and Mathematical Science and the School of Stone Masons in Pučišće, Brač. Graduated from the Arts Academy, University of Split, Croatia, Department of Sculpture. Had seven one man shows and exhibited at numerous group exhibitions. Lives and works in Trogir, Croatia.

One Man Shows

- 2010 / Premiere 24 – Loggia of the Educational Center, Split
- 2010 / A World for Us – City Museum, Trogir
- 2011 / A World for Us, Part 2 – City Museum, Trogir
- 2012 / A World for Us, Part 3 – Galić Art Salon, Split
- 2012 / A World for Us I, II, III, - Hotel Le Meridien, Split
- 2013 / Bios and Eros – City Museum, Trogir

Biografija

Vilim Halbarth rođen je 1970. godine u Trogiru. Završio je srednju školu matematičko-informatičkog smjera i камено – кlesarsku школу у Пучишћима на Брачу. Diplomirao je na Umjetničkoj akademiji u Splitu, odsek kiparstva. Izlagao je na više grupnih izložbi, ovo mu je sedma samostalna izložba. Živi i radi u Trogiru.

Samostalne izložbe:

- 2010. / Premijere 24 – Loggia pučkog otvorenog učilišta u Splitu
- 2010. / Svjet za nas - Muzej grada Trogira
- 2011. / Svjet za nas 2. dio - Muzej grada Trogira
- 2012. / Svjet za nas 3. dio – Salon Galić, Split
- 2012. / Svjet za nas I, II, III - Hotel Le Meridien, Split
- 2013. / Bios i eros - Muzej grada Trogira

ИЗЛОЖБА РЕАЛИЗОВАНА СРЕДСТВИМА
СЕКРЕТАРИЈАТА ЗА КУЛТУРУ ГРАДА
БЕОГРАДА

ИЗДАВАЧ
ПРОДАЈНА ГАЛЕРИЈА «БЕОГРАД»
Косанчићев венац 19, Београд, Србија
Тел/факс 011 30 33 923
Тел 011 32 87 325
office@galerijabeograd.org
www.galerijabeograd.org

Главни и одговорни уредник
Михаило М. Петковић, директор

Кустос
Јелена Кривокапић

Уредник издања
Драгица Вуковић

Уметнички савет
Бранко Раковић
Александар – Лека Младеновић
Горан Десанчић

Текст у каталогу
Сања Тодосијевић

Превод
Ванда Перовић

Дизајн
Жолт Ковач

Штампа
Инстант систем, Београд

Тираж
150 примерака

EXHIBITION SUPPORTED BY
SECRETARIAT FOR CULTURE OF
THE CITY OF BELGRADE

PUBLISHER
GALLERY «BEOGRAD»
Kosančićev venac 19, Belgrade, Serbia
+ 381 11 30 33 923
+ 381 11 32 87 325
office@galerijabeograd.org
www.galerijabeograd.org

Editor-in-chief
Mihailo M. Petković, director

Curator
Jelena Krivokapić

Catalogue Editor
Dragica Vuković

Art Council
Branko Raković
Aleksandar Leka Mladenović
Goran Desančić

Text in Catalogue
Sanja Todosijević

Translation
Vanda Perović

Design
Žolt Kovač

Printed by
Instant system, Belgrade

Print run
150

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

730:929 Халберт В.(083.824)
7.038.55(497.5)"20"(083.824)

ХАЛБЕРТ, Вилим, 1970-
Вилим Халберт : Свјет (и)за нас? = Vilim Halbarth : A World after us? : Продајна
галерија "Београд", мај 2014. / [текст у каталогу Сања Тодосијевић = text in catalogue
Sanja Todosijević ; превод Ванда Перовић = translation Vanda Perović ; дизајн Жолт
Ковач = design Žolt Kovač]. - Београд : Продајна галерија "Београд" = Belgrade : Gallery
"Beograd", 2014 (Београд : Инстант систем). - [16] стр. : репродукције ; 22 x 22 cm

Тираж 150. - Упоредо срп. текст и енгл. превод

ISBN 978-86-6141-062-8

Пријатељ галерије

а) Халберт, Вилим (1970-) - Скулптуре - Изложбени каталоги

COBISS.SR-ID 206925324

Hosting SOLUTIONS
provided by
 YUNET INTERNATIONAL

Из серије *Обриси*
From the cycle *Outlines*
Iz serije *Obrisi*

www.galerijabeograd.org